

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 koron
 Egészre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egészre 20 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

XIII. Leó pápa.

A nagy ember, a legnagyobb papák egyik, XIII. Leó, a bölcs, a tudós, a költő, a magasztos szellemóriás, a fehér szentatya immár ravatalon fekszik.

Sok száz millió hive imádkozik érte; világszerte zúgnak a gyász jeléül a harangok és a róm. katolikus anyaszentegyház soha így egygyé nem forrt a világ összes népeivel, mint most a nagy halott ravatala mellett, midőn az egyház gyászában az emberiség minden valástelekezete részt vesz.

A mit élete folyása, cselekedetei, 26 éves pápai uralkodása révén megörökíti az igazságos történelem, ugyanazt hirdeti a 94 éves fehér aggastyán halála is: lelke nagyságát, szelleme dicsőségét.

Ime az ő halálában egyesül minden szív — a gyász, a részvét az egész világon egy.

Oda temetik őt 264-iknek szent Péter utódai mellé; de halhatatlansága túléli koporsóba roskadt testét, túléli pápaságát — nem muló fényvel a jövőbe ragyog.

Millió szívből fakad az imádság. És e fohász mind, mind halála egyben, hála azért, hogy 26 éven át az Isten ily nagy lélekkel áldotta meg a katolikus egyház fejét.

A gyásznének sok millió ajkon Te deumba olvad.

Ez a valódi nagyság legszebb apoteózisa.

Mint a harmatesepp tükrözi az egész napot: a hatalmas egyház egyetemes gyászáat úgy fejezi ki a kálvinista Róma területén élő debreceni róm. katolikus egyház gyásza. Minden nap háromszor félóránál is hosszabb és fekete zászlók lengnek a szent-anna-utcai róm. katolikus templomon és az egyház valamennyi iskoláján, középületén. A róm. kath. főgimnázium, a Svetits-intézet, az elemi iskolák, a plébánia épü-

let homlokzatáról hirdetik a gyászlobogók XIII. Leó pápa halálát.

Királyunk részvéte.

I. Ferenc József ő felségétől a következő távirat érkezett Talliani bíborshoz Bécsbe:

Ischl, július 20. Esti 7 óra 30 perc. Azon pillanatban, amidőn a katolikus világ legfőbb pásztorja halálának híre a legmélyebb gyászba borítja, különösen szíven fekszik, hogy Eminenciádnak kifejezzem azon nagy fájdalmat, melyet ezen súlyos, az egész világban oly mélyen érzett veszteség bennem keltett. Azon gyermeki szeretet és határtalan tisztelet, melyet a szentatyával szemben életében éreztem, az elhunytat kísérik az örökkévalóságba. Emlékét mindig áldani fogom és az anyaszentegyházunk történetében örök időkre kiváló hely vagyón számára biztosítva.

I. Ferenc József s. k.

Erre a táviratra, mely mint első részvétsürgöny jutott a nunciaturára, Talliani nuncius a következő táviratban válaszolt:

Bécs, július 20. Este 9 óra. Apostoli felséged részvétele azon nagy veszteségen, mely anyaszentegyházunkat a nagy XIII. Leó pápa halálával érte, valóban megható és sietek felségednek legmélyebben érzett, tiszteletteljes köszönetemet kifejezni. A szent kollégium őszinte és hálás köszönettel leend felséged részvéteinek ezen jeléért.

Olaszország gyászol.

Rómában a Margit anyakirályné nevenapja alkalmából felvont zászlókat bevonták és a zenekaroknak, melyeknek este kellett volna játszaniuk, lemondottak. A leonini városrészben lévő üzletek, valamint több belvárosi bolt is zárva vannak. A klerikális, valamint a szabadelvű lapok is gyászkeretben jelentek meg. A liberális lapok is mély tisztelettel emlékeznek meg XIII. Leóról és nagy dicsőréttel adóznak neki. A templomokban kitétték az oltári szentséget.

XIII. Leó verses jelmondata.

Érdekesen írta meg XIII. Leó saját földi pályafutását, törekvéseit és elveit a következő latin hexameterekben:

A „Szülések jegyzőkönyve” legújabb minta után kapható

Justitiam colui, certamina longa, labores,
 Ludibria, insidias, aspera quaeque tuli.
 At fidei vindex non flectar, pro grege Christi
 Dulce pati, ipseque in carcere dulce mori.

Magyarul:

(Egy az igazság, érte vívok, bár hosszú tusákat,
 Bajt, gunyt, álnok eselt türve iszom ürömét.
 Amde, a hit védője, megállok, Krisztusi nyájért
 Édes a seb s díszes a börtöni ravatal is.)

A pápa családja.

A pápának van az egész világon a legnagyobb családja. Ez alatt természetesen nem a Pecciek, hanem a Famiglia pontificia értendő. Ez alá az elnevezés alá sorolja a római kuria azoknak a személyiségnek összességét, akik az egyház-jog vagy a pápa bizalma következtében környezetét alkotják, a kuria magasabb hivatalaiban foglalatostkodnak és ünnepléses alkalmakkor megjelenhetnek a Vatikánban. A pápának ez a családja 3178 tagból áll. Ebből 2656 az egyházi, 517 pedig a világiakhoz tartozik. *Egyháziak:* 4 palotabibornok, 4 palotaprelátus, 998 házi prelátus, (ezek közt 147 pátriarcha, érsek, püspök és trónálló, 316 apostoli protonotárius, 10 uditore a Rota Romononál, 9 apostoli kamara prelátus, 16 Parco Maggiore prelátus, 65 igazságügyi prelátus referendárius, 435 közönséges házi prelátus), 9 valóságos titkos kamarás, 763 számfölötti, 5 pápai ceremóniásmester, 7 számfölötti, 431 tiszteletbeli kamarás, 215 tiszteletbeli kamarás extra urbem, 7 titkos káplán, 12 számfölötti, a pápa sekrestyése, a szertartások kongregációjának titkára, a pápa gyóntatója, az apostoli szónok (kapucinus), az alsekrestyés. *Világiak:* 7 valóságos titkos kamarás, (a szentelt ostya nagymestere, az apostoli paloták főintendása és a coadjutora, főistállómester és coadjutora, az utimarsall és az aranyrózsa vívője), 4 titkos kamarás dinumero (akik a sedis vacans alatt hivatalban maradnak, 353 számfölötti, 5 tiszteletbeli kamarás di numero, 46 számfölötti, összesen 415 világi kamarás. Ehez tartoznak még: a Parco Maggiore prelátusainak 6 helyettese, 1 számfölötti, 18 brisszoláns, 13 számfölötti, a nemesi gárda parancsnoka és 46 fő-tisztje, a svájci gárda 4 személyből álló törzse, a palota díszőrség 9 tagból álló törzse, 1 törzskomornyik, a sokat emlegetett Pio Centra, 1 titkos jegyző, a törzsorvos Lapponi és a sebész Mazzoni.

XIII. Leó pápa haláláról, a világszerte megnyilatkozó gyászról, a római eseményekről érkezett távirati híradásaink a következők:

Balaton-Füred, jul. 21. Vaszary Kolos hercegprimás a legközelebbi napokban Rómába utazik, hogy részt vegyen a konklávén.

Tongrácz Géza
 papirgyári raktárában DEBRECZEN.

Szülésznek figyelmébe!

Bécs, jul. 21. Ő felségét a pápa temetésén egy főherceg fogja képviselni.

Ischl, jul. 21. A királyt rendkívül lesújtotta a pápa halálának híre.

XIII ik Leó pápával — mondta környezetének a király — a világ egyik legnagyobb embere száll sirba. Fiu szeretetem és hálám sirjába kísérik őt!

Osterbay, jul. 21. Rooseveltnél nagyon meghatotta a pápa halálának híre. Résztvétáviratában szívből érzett részvétének adott kifejezést ama kijelentéssel, hogy ezzel az Egyesült államok összes lakóinak érzelmeit tolmácsolja.

Bécs, jul. 21. Azon személyiségek közt, akik ma megjelentek a meociaturán részvétük kifejezése végett, voltak az összes főhercegek és a diplomacia tagjai. A Bécsből távol levő főhercegektől és főhercegnőktől résztvétáviratok érkeztek.

Róma, jul. 21. Éjjel 11 órakor bevonták a csapatokat a Szent Péter térről. Délután és az esti órákban a téren nagy tolongás volt. Ma reggel 5 órakor a csapatok ismét megkezdték rendészeti szolgálataikat.

Róma, jul. 21. A Tribuna azt jelenti hogy Zanardelli miniszterelnök táviratozott az előjáróknak, hogy ha meghívást kapnak az egyházi hatóságoktól, vegyenek részt a pápáért tartandó gyászünnepségeken. Zanardelli elrendelte, hogy a színházakat és más mulatóhelyeket Rómában a további intézkedésekig zárva tartásuk és hogy a zenekarok játéka a képtereken maradjon el. Morin miniszter értesítette Olaszország külföldi diplomai képviselőit a pápa haláláról.

Róma, jul. 21. Vanutelli, Di Pietro és Macchi bíborosok átvették az egyházi ügyek intézését. Holnap reggel összegyűlnek az összes bíborosok, a kik a kurián vannak a vatikáni Sala del Consistoróban és megtartják a konklavére vonatkozó első előkészítő ülésüket. Holnap teszik le hűségküjüket a konklave alaptörvényeire, megbeszélnek néhány a konklavével összefüggő kérdést, majd pedig a diplomáciai kar egy részének részvétkifejezését fogadják.

Róma, jul. 21. A Giornale d' Italia szerint holnap bontják fel a pápa végrendeletét. Említett lap azt állítja, hogy a szent atya politikai végrendeletet is hagyott, melyben intézkedések vannak a konklavet illetőleg. — A Tribuna azt írja, hogy a konklavenak Rómán kívül való összegyűlése apriori ki van zárva. A konklave 12 nap múlva fog összeülni. — A lapok leírják a pápa halálát. — Az Osservatore Romano és a Voce Catholica legnagyobb dicsérrel adóznak az elhunytaknak. — Az Osservatore Romano azt írja, hogy XIII. Leó a felekezetek engesztelhetetlen gyűlöletének volt kitéve melyeket ő szavának hatalmával nagylelkűen fékezett meg. Ugy szerették őt, — mint kevés embert e földön. A Voce Catholica azt mondja, hogy XIII. Leó pápa kedvesnek tartotta az egyház ügyeért élete végéig szenvedni.

Róma, jul. 21. A pápa holttestéhez ezrek zárandokolnak. A holttestet délután átvitték a titkos anticamerába; öt órakor bebalzsamozták, holnap átvisszik a bazilikába. Az egész város gyászol, nagyon sok üzlet zárva van. Az idegenek önzölése felül mul minden képzeletet. Az utcákon a tolongás oly nagy, hogy

alig lehet közlekedni. A Vatikán felé állandóan beláthatlan emberáradat özönlik.

Róma, jul. 21. A bíborosok megtartották az első kongregációt. A halász-gyűrűt és pecsétnyomókat eltörték. Oreglia bíboros este felbontja a végrendeletet. A pápaválasztó bíborosok pénteken, július 31-én este bevonulnak a konklaveba.

Esztergom, jul. 21. XIII. Leó pápa elhunytának alkalmából Vaszary Kolos bíbornok hercegprimás külön fog intézkedni a gyászszertartásokat illetőleg. A hercegprimás rendeletét nyomban szétküldik az ország összes egyházának és a rendelet szerint fognak eljárni úgy a világiak, mint a szerzetesek. Főpapjaink és azok a plébánosok kik szabadságukat élvezik mind visszatérnek székhelyükre.

Az állami gyermekvédelem.

A belügyminiszterium tegnap küldte szét a vármegyei törvényhatóságoknak az elhagyott gyermekek védelméről szóló szabályzatot, egy körrendelet kíséretében melyet még Széll Kálmán irt alá, mint belügyminiszter, június 24-én. Ezzel a szabályzattal és körrendelettel teljesen tető alá kerül a volt miniszterelnök nagyszabású humanitárius akciója, melynek célja az elhagyott gyermekek megmentése és az elzúllástól való megvédése volt.

Az elhagyott gyermekek védelméről szóló szabályzat kibocsátása tárgyában. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak, Fiume kivételével, a belügyminiszter a következő körrendeletet adta ki:

Milyen nő tetszik a férfiaknak ?

Irta Simon János.

Szóljunk most valamit a testi szépségekről!

A szépség másik alkotó részének megítélésénél még inkább előtérbe lép az egyéni izlés, mint a lelki szépségeknél; az izlés pedig majdnem annyiféle, a hány ember és mi nehezebb, mint mindenkinek kedve szerint szólni itélni?

Felkölti a szép érzetét az egészség épség látása.

A régi görögök és rómaiak a legfőbb jónak tartották az ép lelket az ép testben. A betegséggel, vagy valami hibával bírók, bármily nagy vonzalommal, viselhetetünk, is irántuk, esztikai igényüket nem elégítik ki.

A természetesség is a szépség ingerével bír. A vendég-haj, mű-fog pl. nem igen gyönyörködtet, feltéve persze, ha tudomásunk van hamis voltukról.

A szépség plasztikussága a karsu nyulánk természetén s a telt idomokban nyilvánul.

A feltűnő magasság, vagy alacsony-ság, kövérség vagy soványság, mint tulajdonságok nem igen bájoznak el.

A költészet is foglalkozik a természettel, olvassuk Petőfinél, hogy:

„Ez a világ a milyen nagy,
Te galambom oly kicsnyi vagy,
De ha téged birhatnálak,
E világot nem adnálak.“

A népdal is azt mondja:

„Kicsiny az én galambom,
Lehajlok megcsókolom.“

Legszebb a középnél kissé magasabb termet, hogy azonban melyik férfifinak milyen nő tetszik, e tekintetben erre, nézve a maga termete is gyakran irányt ad. Alacsony férfi alacsony nőt, magas magaszt választ élete párjának. Ambr Petőfi így beszél, mikor szép, jó és hazafias feleséget kér Istentől:

„... Nem bánom, csak ilyet adj,
Akár szőke, akár barna,
Akár kicsiny, akár nagy!“

Esztetikai szempontból a férfinak magasabbnak, természetesebbnek kell lennie neje-nél, akkor illenek össze.

Az életben nem mindig érvényesül e szabály, de a színpadon már visszavetést keltene, ha pl. Otthellónak föl-felé kellene néznie Desdemónára, vagy ha egy szikár Absolonnak egy hizásra hajló Szulamithot kellene kimentenie a kútból, úgy hogy ezt látva kételkedés foghatna el bennünket: vajjon sikerül-e a mentés.

A picit kacskók, piskóta láb, darázs derék, hattyu kebel, lilium nyak, ovális száj, keskeny élveteg cseresznye ajkak, gyöngyvirág fogsor mind-mind, mellőzhetetlenek a női szépség rajzolázanál. Költeménybe illő sor ez is:

„Mesét sugok kis gyöngyragyogó füledbe.“
Az arc szépségét a szabályos vonás és kifejezés adja meg. Finoman metszett, kissé hosszú vonásokkal a görög és a római földön lehetett találkozni. Azt a vélekedést, hogy Kaukázus vidékén, különösen a cserkeszek közt vannak a legszebb arcú nők, régen megalózták. A műveltség szépíti, élénkíti az arcot; valóban első az európaiak e tekintetben is.

Ne meujünk messze hazánkban is vannak (a mit mondanom sem kellene) olyan Helenák, kik előtt a legpáncélosabb színű Párisok is kapitulálnak.

S van sok olyan arc, mely éppen nem mondható klasszikus szépségnek, mégis van benne valami démon vonás, mely magával ragadja az embert.

Az arckifejezésből lehet következtetni nagy mértékben a műveltségre s lelki tulajdonokra, melyekről fentebb szölvünk.

Az arc és még inkább a hajszíne az, mely a szőkek és barnák osztályát látesíti. Sok ember bizonyos előszeretettel viseltetik a szőke vagy barna iránt s bizonyos erőt olvas ki belőlük, hogy a barna ingerel, a szőke merengésbe hoz, ábrándokba ringat; a barna forró, erotikus szerelemre, a szőke tisztelettel párosult imádásra, plátói szerelemre gyulaszt. — abban több a szerelem, ebben a költészet stb.

A magyar areszínről azt mondja a közmondás hogy:

„Se' nem szőke, se' nem barna
Az igazi magyar fajta.“

Mégis inkább a barnához huzunk, mint a szőkéhez, dalaink is jobban emlegetik a barnát, mint a szőkét, pl.:

„Hejh, minek a szőke énnekem,
Mikor én a barnát szeretem,
Mikor a barnának párja nincs,
Párja még a mennyországba sincs.“
vagy:

„Ezt a kerek erdőt járom én,
Ezt a barna kis lányt várom én.“

Az 1901: VIII. t. c. 7. szakaszában adott felhatalmazás alapján az állami gyermekvédelemről a mellékelt szabályzatot bocsátom ki. A mint e szabályzat 2., 7., 9., 10., 11., 52., 59., 60., 65., 68. és 75. szakaszaiból látható, az állami gyermekvédelemnél az önkormányzati működést igénybe veszem. Különösen nagy szerep jut az árvaszékeknek, a melyeknek legfőbb feladata a kiskorúak szellemi és anyagi érdekeinek megóvása és előmozdítása (1877: XX. t. c. 263. §.) és a melynek tevékenysége most új mederbe jut, mert mód adatik neki, hogy megvalósíthassa a vagyontalan gyermekek védelmének azt a nagy feladatát, a melynek megvalósítását célul tűzte ki már az 1877: XX. t. c. 112-ik szakasza is. Vezető elvem az állami gyermekvédelem terén, hogy az állami gyermekvédelem kiterjeszkedjék minden 15 éven alul levő gyermekre, a ki valóban elhagyott. Viszont azonban senki, a kinek igénye nincs, az állami gyermekvédelemre, elhagyottá ne nyilváníttassék, nehogy a túlzott gyámkodás azokban, a kik a gyermeket a vérségnél s törvénytől fogva tartani kötelesek, ennek a kötelességnek érzetét lazítsa, elhallgattassa, nehogy a társadalomban az állami mindenhatóság hitét keltse föl és nehogy végül a terheket az államkincstár és 7 éven felüli gyermekeknél a község törvényellenesen viselni legyen kénytelen. Nem kétlem, hogy az önkormányzati tényezők a törvényhatóság közgyűlésétől kezdve le a községi elöljáróságig átérve e szabályzat szociálpolitikai jelentőségét, a kormány a gyermekvédelem terén a kötelességteljesítés határán messze túl azzal az odaadó lelkesedéssel fogják támogatni, a melyet azok az államfentartó érdekek, a melyeket ez a szabályzat minden vonalon szolgál, megkövetelnek. A szabályzatot közölje az összes érdekelt

hatóságokkal és hatósági közegekkel. — Budapest, 1903. évi június hó 24-én. Széll Kálmán s. k.

A szabályzat hét részből áll, melyek tüzetesen meghatározzák a gyermekmenhelyek szervezetét, jogait s az elhagyott gyermekek felvételét, gondozását s végül a menhelyből történendő elbocsátását. Különösen kiemelendő a szabályzat IV-ik része, mely a társadalmat szólítja fel az áldásos mű védelmére s támogatására. Minden gyermekvédőtelepen egyben gyermekvédő menhely-bizottságot is alakítanak.

A menhely-bizottságnak tagjai: I. Hivatalból. 1. Ha a menhely oly városban van, a mely törvényhatóság, de egyben a vármegye székhelye is: a főispán, a vármegye alispánja, árvaszéki elnöke, tiszti főorvosa, a város polgármestere, közgyámja. Ha a menhely oly törvényhatósági városban van, a mely nem a vármegye székhelye, a város főispánja, polgármestere, árvaszéki elnöke, tiszti főorvosa, közgyámja.

Ha a menhely rendezett tanácsú városban van, a vármegye főispánja, alispánja, a vármegyei árvaszéki elnök, tiszti főorvos, a város polgármestere, árvaszéki elnöke, orvosa és közgyámja. 2. Az állami gyermekmenhely igazgató főorvosa. II. Választott tagjai: 1. Az a két tag, a kit a telep-bizottságok (65. §.) 6 évre választanak; 2. az a két-két tag, a kit ebbe a bizottságba minden intézet és egyesület, a mely a gyermekvédelem érdekeit szolgálja s a melynek működési köre az állami gyermekmenhely területén van, 6—6 évre választ; 3. az a két-két tag, a kit ebbe a bizottságba saját tagjaiból 6—6 évre mindaz a törvényhatóság választ, a melynek területére a menhely működési köre kiterjed.

Az 1. pont alatt említett választott tagok felerészben nők legyenek.

A bizottság elnökét és helyettes elnökeit, (férfit, nőt) 6—6 évre a belügy-miniszter nevezi ki. A menhely-bizottság az országos bizottságba 4—4 tagot választ.

Ebből a 4—4 tagból a menhely-bizottságba egyet saját tagjaiból köteles választani, egyet azokból, a kiket a telep-bizottságok a menhely-bizottságba választottak, egyet azokból, a kiket a menhely-bizottságba az intézetek s egyesületek választottak és egyet azokból, akiket a menhely-bizottságba az illető törvényhatóságok választottak.

Budapesten a menhely-bizottság szervezetét külön rendelet szabályozza.

A menhely-bizottság feladata a következő: a) gyermekvédő menhely-egyesületet alakít, ha a menhely-intézet székhelyén nincs még az állami gyermekvédelemmel összhangzatos működésre képes gyermekvédő egyesület;

b) biztosítja az állami gyermekvédelmet a menhely egész területén a társadalom emberbaráti tevékenységével is;

c) előmozdítja az intézetek és egyesületek rendszeres s a menhely egész területére szóló összhangzatos működését az állami gyermekvédelemmel;

d) a gyermekvédelemmel foglalkozó intézetek és egyesületek közt szerves és a menhely egész területére szóló összműködést létesít akként, hogy ez intézetek és egyesületek szövetségbe lépjenek. Különösen pedig: 1. Közreműködik annak a célnak az elérésére, hogy intézetek, egyesületek az elhagyott gyermeket gondozásba vegyék, avagy rokonok, jótévedők eltartsák, örökbe fogadják. 2. Közreműködik telepek szervezésénél, berendezésénél, javaslatot tesz családi telepek létesítése tárgyában. Telepeken, társadalmi uton házakat építtet, hogy azokban elhagyott gyermekek tartása fejében megbízható családoknak ingyen lakás adas-

vagy:

„Ez az én szeretőm, ez a kicsi barna“

Petőfi is azt dalolja:

„Te vagy, te vagy, barna kis lány,
Szemem lelkem fénye.“

Azonban ezt ő is zengi:

„Szőke gyermek, kék szemű kőkényfa
Drága gyöngyöm, mit csinálsz te
|most.

vagy:

„Gyönyörű kis szőke lány a ked-
|vesem.

A barnáról szóló népdalokat is gyakran variálják szőkével; de legfőképpen a germán népek költészete emlegeti a szőkét.

A barnát leggyakrabban piros, a szőkék pedig halvány arcúak; soknak az ingerlő piros arc tetszik, mint a népdal piros almához, a műköltészet kelő hajnalhoz, havasok ormain pirosuló nap-sugárhoz, tejben uszó rózsához stb. hasonlítgat, másnak pedig az ígész halvány-fehér alabástrom arc, soknak az örökké vidor, soknak a méla arc.

Az orr az, melyet a költők rendszeren mellőznek a szépség rajzolásánál, talán azért mert nem tudják mihez hasonlítani találoán, mert bizony mai hölgyek előtt szokatlan és kétes hatású béként tűnnék fel Böles Salamonnak e mondása: „A te orrod hasonlít a Libánus tornyához, mely néz Damaskus felé.“

A szép szabályos orr nagyon hozzájárul a szépség emeléséhez, de kissé pisze is aspirálhat a szép nevezetre, mint a Nemzet Csalogányánál is látjuk.

Sokat foglalkozik a költészet a szemmel is: beszél ragyogó bogár szemről, ábrándos kék szemről, nefelejtshöz, buza-virághoz hasonlítva. Kék szemök rendszeren a szőkéknek, fekete a barnáknak van. Minél feketébb, vagy minél kékebb és minél tüzebb a szem, annál gyújtóbb annál észbontóbb.

Oh a szép szem a keskeny ivű szemöldök (Gyöngyösivel szólva: „Amorfel-vont nyila.“) árnyában egyike a legerősebb női fegyvereknek.

... Valamint a férfinak a bajusz, úgy a nőnek a haj egyik főekessége. Nem is igényel toilletteiben semmi sem olyan gondot, mint a frizura.

Hogy melyik a szebb színű haj: a fekete, barna, szőke, vagy veres: az ismét az izléstől függ.

Szép, ha hosszú, tömött, selyempuha. A magyar költészet leginkább a holló, vagy ébenfekete és gesztenyebarna haját emlegeti, pl.:

„Vállán úgy usztak holló fürtei,
Miként egy éj a rózsatenger árján“

(Petőfi).

Népmeséink Tündér Ilonája arany-szőke fürtökkel bír.

A germán költészet majdnem kizárólag szőke s gyakran lángveres hajról énekel. Ilyen veresbejárt szőke (feuer-blond) haju a „Nibelungenlied“ Kriemhiedje. Aranyhajának festi Heine a Loreley tündért is:

„Sie kämmt ihr goldnes Haar.“

Nem egészen vág ide, de azért fe-

lemlithető, hogy a jól álló csinos izléses ruha is nagyban emeli a hatást (nem számítom ide a hattyukebleket részben vagy egészben látni engedő tulságosan dekollált béli ruhákat.) A szép kép szép keretben még többet mutat!

Soraim végéhez közeledve, az argus szemű világi gavallérok eszembe akarják juttatni az élet kort is, valamint a rómaiaknak szójátékába foglalt igényeit arra nézve, hogy mivel bírjon egy kandikált mennyasszony (amore, more, ore re: szerelemmel, jóssággal, szépséggel vagyonnal.) De ezt hagyjuk el!

Olyan nőt, aki említett lelki és testi szépségeket magába egyesíti, kétlem hogy fel tudna mutatni a való élet. Elismerve és tekintetbe véve azt, hogy közöttünk, férfiak között is bajos dolog volna, a szépség és jószág tökéletes eszményképére akadni: úgy vélem, hogy nem teszem ifju poétákat pesszimistákká azon vakmerő és profán kijelentésem által, hogy abszolút ideál csak az ábrándok világában létezik. Oh ez nem zárja ki azt, hogy egyik vagy másik szép sajátságánál fogva, legfőként a kiismerés, megszokás által, de gyakran egy pillanat hatása alatt is ne lehessen valakit a szív egész tüzevel a lehető legmagassabb fokú szenvedélyvel megszeretni és aztán . . . a sirig szeretni . . .

... Boldogok vagyunk, hogy éppen így van és nem másképp, mert

„Csak addig boldog a kebel,
A mig szeretni tud.“

sék. 3, Saját kebeléből választott albizottsága, illetőleg ennek tagjai:

a) megtekintik a menhely főzökonyházát, a beszerzett élelmicikkeket és az elkészített ételeket;

b) gondoskodnak az iskolába járó gyermekek tanszer szükségleteiről;

c) társadalmi jótékony utján lehető mennyiségben beszerzik az elhagyott gyermekek ruhaszükségletét;

d) felügyelnek a telep egyesületek s a telepbizottságok működésére.

4. Enyhíteni igyekeznek azoknak a gyermekeknek sorsán, a kik erre reászorulnak, de mert nem elhagyták, az állami gyermekvédelem körén kívül esnek.

5. Közreműködik, hogy a 15-ik életévét elért gyermek megélhetése biztosítsék valamely családnál, avagy gazdaságban, ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, avagy jótékony intézetnél, egyesületnél.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól

Budapest, július 21.

Esős, szeles időben gyűltek össze a képviselők ma a házban. Az a hír hogy Apponyi ma beszélni fog, senkit sem tartott vissza a nyári zivatar kellemetlenségei közepette sem az érdeklődéstől, a melyet Apponyi minden beszéde kelteni szokott. Már kora reggel megteltek a karzatok és a folyosók is. A kik azonban Apponyi miatt jöttek el, azokat nagy csalódás érte. Apponyi nem akart beszélni akkor, a midőn a katolikus egyháznak oly nagy gyásza van.

Feketében vonult fel, az elnöki dobogóra és feketében jelentek meg a házban a kormány tagjai valamint egy két kivétellel a néppárt tagjai is. — A néppárti Kovács Pál ellenben világos nyári ruhában jött el és ezért pártelnöki dorgatoriumban volt része, a minek látható nyomát is láttuk a teremben, a hol elvtársaitól messze az utolsó sorban foglalt helyet.

Kevéssel 11 előtt nyitotta meg Apponyi az ülést és általános mély csendben beszélt a pápa haláláról és a művelt világ gyászáról. Ily hosszú parentálást még nem igen hallottak bár, de mindvégig nagy figyelemben hallgatta mindenki, végül pedig hosszas helyeslés hangzott fel. A gyász jeléül pedig tíz percre felfüggesztette az ülést Apponyi.

A szünet után már örömet szerzett az elnök a t. háznak. Azt javasolta bocassunk meg a tegnapit a távollevőknek. Mindenki megbocsátott.

Apponyi helyett pedig Nessi Pál beszélt. Ehhez kommentár nem kell. Az általános érdeklődés csendes részvétte változott át.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak Khuen Héderváry gróf, Lukács László, Kolozsváry Dezső, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Darányi Ignác, Láng Lajos és Tomasió Miklós.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

XIII. Leo pápa halála.

Apponyi Albert gróf elnök: T. Képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Történelmi jelentőségű gyászesetet kell a t. háznak bejelentenem, mely e haza polgárainak millióit is közélről érinti. — Tegnap délutáni 4 órakor hunyta örökre szemeit XIII. Leo pápa őszentsége. — Mindenkor megrendítő óra az, a melyben a kath. egyház látható feje a földről elköltözik. Száz meg száz millió ember siratja benne lelki atyját, de az egész világ, hívő és hitetlen egyaránt elmerül annak mérlegelésében, hogy mit vesztett az elhunyt pápa személyében és annak találgatásában, hogy mit várhat ettől az ismeretlentől, a kinek kezébe le fog tetni a pápaság óriási erkölcsi hatalma. Messze kell azonban visszanyulnunk a történelem emlékében, hogy reá akadjunk egy pápára a kinek halálakor ezek az érzelmek oly bensőséggel uralkodtak a lelkeken, mit most, midőn XIII. Leótól kell mindenkorra megválnunk. A kath. hívők fájdalommal látják annak a fénynek a letűnését, a melyet egyházunkra e nagy férfi dicsőségteljes sikerekben gazdag kormányzata árasztott, aggódva érzik annak az erős és biztos vezetésnek elvesztését, a mely nehéz helyzetekből többnyire diadallal tudott kibontakozni és bár hitük óvja őket attól, hogy az egyház jövőjében kételkedjenek, mégis tudják, hogy emberi bölcsesség is hozzájárul az egyházat mindig környező megpróbáltatások csökkenéséhez vagy legyőzéséhez. A kath. egyház gyásza tehát nemcsak formászerű, hanem mély és megható, midőn a legnagyobbak egyikét vesztette el, a kik valaha szent Péter trónjára ültek. — De a körülményeket nézve azt látjuk, hogy az általános részvétben szinte elmosódott a különbség hívők és nem hívők, katolikusok és más vallásúak érzelmei közt.

A kik legtávolabb állanak meggyőződéseikben attól a világnézettől, melyet a pápaság képvisel, a kik az ellentétes áramlatok leghatározottabb képviselői, visszafolytott lélekzettel, mélységes megilletődéssel kísérték a pápa utolsó napjának minden mozzanatát, megrendülve állanak koporsójánál és e napokban és ez órákban nem hallatszott egy szó, nem iratott egy betű, a melyet ne suggalt volna őszinte kegyelet. Az egész művelt világ gyászolja XIII. Leo pápát. Valóban nagy élet lehetett az, a mely ilyen diadalmas halállal végződik, olyan élet, a melyben a szellemi kiválóság az étikai fensőbbiséggel egyesül, a melyben a nyilvános tevékenység dicsőségét emberi érnnyek melegítik át, a melyet nemcsak hatalmasnak érez mindenki, de jótékonynak is. És ilyennek tudja a világ XIII. Leo életét.

Intransigens ragaszkodás mellett az egyház tanításának tisztaságához és teljességéhez, az egyház jogaihoz és állása

követelményeihez, át volt hatva ama kor szükségleteinek tudatától, a melybe őt a gondviselés helyezte, különösen pedig az államoknak és a nemzeteknek benső békére való igényétől. Seholy és soha rajta nem mult, hogy ez a béke az ellentétes áramlatok találkozása közben meg ne óvassék, vagy ha megbontatott, helyre ne állhasson.

A sikerek, a melyeket e téren elért, az a befolyás, melyet magának és egyházának ezen az uton biztosított, a mult század legnagyobb államférfiai közé sorolják őt. Nem kevésbé erős jogaim a dicsőségre és az utókor kegyeletes megemlékezésére az a munka, a melyet a társadalmi kérdéseknek keresztény szellemben, az az a szeretet és igazság szellemében való megoldására fordított, az az állandó gond a mostoha sorsuak helyzetének intézményes javítására, a mely az egész életen át húzódik és ha végül a tisztán emberi tulajdonságokat nézzük benne, melyekhez a szívvvel épügy, mint észszel felkarolt szociálpolitikai tevékenysége mintegy áthidal, úgy magunk előtt látjuk egy férfi alakját, a kiben mellységes, alázatos hit egyesül a tudomány lángoló szeretetével, a kinek élete tökéletes kifejezésre juttatja azt a hitet, a melyet vall és tanít, a ki a magasztos haláltusájában a keresztény bölcsész megadásával, sőt derűtségével bucsuzik egy nagy és sikerdus élettől és lép át a bizalommal várt örökké valóságba. Ime egy ember. És innen van az t. Ház, hogy az egész művelt világ XIII. Leo ravatalánál nem csupán aggódik és számítgat, hanem valóban gyászol is, mert ő benne a pápa az államférfiu, a világtörténelem szövetségében működő közéleti egyéniség nagysága az ember erkölcsi tökéletességével találkozott. Csak az ilyen egyéniségekben gyönyörködik az emberiség lelkiismerete teljesen és midőn az ilyen körülből távozik, az irányzatok és nézetek minden különbségei mellett mindnyájan érezzük, hogy nagyot veszítettünk.

A magyar képviselőház, annak a nemzetnek képviselete, a melyhez sok millió katolikus tartozik, bizonyára nagy részvétet érez a kath. egyház gyásza iránt és ezen részvétének, valamint azon kegyeletes érzelmeknek, a melyek XIII. Leo pápa ő szentsége elhunytakor az egész művelt világon uralkodnak, jegyzőkönyvileg ad kifejezést. (Általános élénk helyeslés.)

Ezek után az ülést 10 percre felfüggesztem. (Helyeslés.)

Szünet után

Elnök jelenti, hogy Barta Ödön lemondott összes bizottsági tagságáról. A tegnap távol volt képviselők jegyzékét azzal a javaslattal terjeszti elő, hogy ne alkalmazzák reájok a házszabályokat. (Élénk helyeslés.)

A miniszterelnöki program.

Nessi Pál: Bejárta választókerületét és arról győződött meg, hogy választói teljesen egyetértének vele abban, hogy a harcot folytatni kell a nemzeti vívmányokért és hogy ezek nélkül nem hagy-

hatják abba az obstrukciót. A miniszterelnök programját és kijelentéseit bírálja és azokat nem tartja kielégítőnek.

Nessi így folytatja beszédét. A nemzeti követelmények megadása nélkül nem lehet szerinte béke ebben az országban. A miniszterelnök csak úgy kormányozhat tovább, ha a nemzet óhaját felsőbb helyen tolmácsolja.

Nessi Pál az ülés végéig beszélt.

H I R E K.

N a p l ó.

garmusum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Jul. 22 és 23-án délelőtt 9 órakor városi földék árverése a város kis tanácstermében
ul. 23, Városi bolt helyiségek árverése,

A debreceni róm. kath. egyház gyászja.

XIII. Leó pápa halálának első biztos hírére dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános rögtön intézkedett — hogy még hétfőn este nyolc óra után a legnagyobb harang fél órára meghuzassák.

A Rákóczi-haranghoz legalább is hasonló hatalmas szt. János harang bus érchangja elsőnek vitte szét a gyászirt a városba és szokatlan időben messze terjedvén bánatos zengése, számosan tűnődtek, számosan pedig bizonyára eltalálták, hogy meghalt XIII. Leó pápa. — Kedden reggel pedig dr. Wolafka Nándor intézkedésére úgy a kath. templom két tornyára, mint az összes kath. intézetekre és épületekre a gyászlobogót kitűzték.

Kedd reggeltől kezdve minden nap 6, 11 és 7 órakor a kath. templom összes harangjai meghuzatnak negyedóra a dicső nagy halott halálát hirdetődők.

Minden szt. mise után pedig imádságok mondatnak a boldogult pápa lelki üdvéért.

Az ünnepélyes gyászistentisztelet napja és órája még nincs meghatározva. de már nagyban folynak erre is az előkészületek, hogy ez lehetőleg díszes és ünnepélyes legyen.

A helybeli kath. templomon és kath. intézetekben és épületeken díszes gyászkeretű jelentések a következőleg hirdetik XIII. Leó pápa halálát:

Szentséges Atyánk XIII. Leó római pápa hétfőn, július 20-án az Urban elhunyt.

Ósrógi, kétezeréves katolikus szentegyházunkat súlyos veszteség érte.

263 római pápa sorába a Dicsőült egyike volt a legnagyobbaknak.

Az ezüst haju, arany szívű, vasakaratu, gyémánt jellemű XIII. Leó pápa dicsően kormányozta Krisztus egyházát. Az emberiség legjobbjainak tiszteletét, több mint háromszázmillió katolikus híveinek őszinte szeretetét viszi a sirba.

S hogy szerette magyar ha-

zánkat, hogy kedvelte mindenha a magyarokat. Halálos betegsége előtt legutolsó ünnepélyes fogadtatásra magyarokat bocsátot maga elé.

Azért gyászoljuk mi is az Istentben boldogultat!

Legyen gyászunk őszinte és mély. Mutassák azt a gyászt külsőleg is. Mély gyász nyilvánuljon minden igaz hívőben, ki minden szívek legfőbb lelki Atyját gyászolja.

Imádkozunk sokszor és buzgón megdicsőült szent Atyánkért.

Vegyünk részt a gyászistentiszteleten, melynek napja és órája később lesz közzétéve.

Imádkozunk, hogy mielőbb méltó utódja legyen megdicsőült XIII. Leó pápának, kinek nagy nevét övezze örök dicsőség és kinek drága emlékét őrizze hálás szeretet és kegyelet!

Lóvásárlás a Hortobágyon.

Váratlanul egész kis lóvásárja volt tegnap a városnak Hortobágyi ménésében. A város ugyanis néhány anyalovat és néhány eladásra szánt úgy nevezett remonda lovat mustrált ki. S ennek hírére rögtön akadtak is és pedig jónevű, előkelő vevői. Így *Kecskemét* sz. kir. város nevében *Molnár József* városi tanácsos és *Sz. Tóth Mihály* állatorvos jelentkeztek anyalovak vásárlására, míg remondákat venni gróf *Zedtwitz Alfréd* a helybeli Vilmos huszárok ezredese mutat nagy hajlandóságot. A kecskemétiék jóhírű és kitűnő ménésükből különben már évek előtt is vettek 4 anyalovat.

Tegnap reggel 5 órakor mentek ki a Hortobágyra nevezettek *Udvarhelyi Géza* v. tb. tanácsos vezetése mellett a lóvásárlásra, kikhez a Hortobágyon még *Farkas Bert* mátai biztos és *Markovics Gyula* ménesmester szegődtek kalauznak.

A társaság elsőbbsen a város kitűnően gondozott és nagyértékű törzsménését tekintette meg, melyből a kecskemétiék hat darab kimustrált, de még mindig értékes és taj anyalovát vettek meg.

Ezek: Girand 21 éves, Bokros 20 éves, Ural 17 éves, Kincsem 5 éves, Feleség 9 éves és Filler 9 éves anyalovak.

A kecskemétiék által vásárolt 6 drb anyalóból most három darabot Kecskemétre szállítanak, míg hármát — miután csikójuk van — csak azok elváltatása után őszszel küldenek majd el Kecskemétre.

Gróf *Zedtwitz Alfréd* huszárezredes *Luca*, *Laura*, *Liszka* és *Lidi* 4 éves remondákat választá ki egyrészt saját, másrészt a helybeli Vilmos ezrednek megvételül, melyek fölött most fogja az alkut *Király Gyula* gazdasági tanácsossal megkötni.

Aztán az egész társaság melyben *Zedtwitz* ezredes bájos sógornője báró *Berlichingen Charlotte* urhölgy és lapunk egyik belső munkatársa is részt vett, kedvező időben kocsikra ült délibábot és a Hortobágy kitűnő állattenyésztés lehető részét megnézni.

A város derék tisztviselői megmutatták az ugynevezett évesek szüzménesét a Kun györgyi méntelep 6 gyönyörű ménét, a csődöresikók pompás ménését egy cifra ménést és a város remek festői törzsgulyáját.

Igazán büszkék lehetünk reá, hogy

az állatok azok nevelése és gondozása felől a tekintély számba menő idegenek a legnagyobb elragadtatással és dicsérrel nyilatkoztak, nem győzve irigyelni tőlünk marha és lótenyésztésünk fejlődésének e biztos, értékes és fölötté hasznos sőt nélkülözhetetlen anyagát.

Délben a társaság a csárdában gyűlt egybe vidám és kitűnő ebédre, melyen a házi gazda a város volt.

A tanulságos és hasznos kirándulás tagjai egy kedves nap emlékével tegnap délután 6 órára tértek vissza vonaton Debrecenbe, honnan kecskeméti kedves vendégeink és jó vevőink ma haza utaznak.

* **A lovassági felügyelő Debrecenben.** Tegnap délután érkezett városunkba báró *Zech* altábornagy, honvéd lovassági felügyelő. A vonattól a Bika szállóba hajtatott. Este az altábornagy tiszteletére a tisztek közös vacsorát adtak. *Zech* báró ma a lovasság felett szemlét tart.

* **Meszlényi püspök Maramarosban.** *Meszlényi Gyula* szatmári püspök e hó 11 és 12-én meglátogatta Maramarosban az orosz mokrai gör. kath. templomot, melynek küszöbén *Máthé Miklós* gör. kath. lelkész fogadta. A püspök szent mise után harangok zugása mellett távozott.

* **Eső.** Két napi rekkenő, szinte életpusztító forróság után tegnap kissé lehült a levegő. Már reggel felhők borongtak az égen és távoli kitombolt zivatarok szárnysuhogása lengett végig a városban. Délután pedig 5 és 6 óra közt két ízben is megeredtek az ég csatornái és kívánatos, üdítő, ütemes nyári zápor zuhogott végig Debrecen utcáin. Odakint a határban is áhítatosan lesték ezt az áldást az eltikkadt emberek, aratók és pásztorok. A gazda arca felragyogott tőle. az állat is megenyhült és a természet ölen illatozva zsendült meg az élet. A nyári eső bent a város utcáin mulatságos jeleneteket is szerzett. Éppen a midőn már szinte lógott az eső, szokatlan szaporsággal és mohósággal nekieredtek a város öntöző hordói, szekerei az utcalocsolásnak. A világraszóló gabék mintha tátosokká alakultak volna át, oly szilajavitték a vizes szerszámokat az eső elé kacagott is a debreceni közönség jóizüeket e saját külön látványosságon!

* **Az E. K. E. közgyűlése.** Az Erdélyi Kárpát Egylet ez évi közgyűlését Brassóban fogja megtartani augusztus 29, 30. és 31-én. Az egylet választmánya a közgyűlésre az összes törvényhatóságokat meghívta. A meghívást tartalmazó iratot tegnap kapta meg a városi tanács, hogy azt a városi közgyűléssel tudassa. A meghívásban kéri a választmány a törvényhatóságot, hogy a részvételt legkésőbb aug. 15-ig jelentsék be. A tanács a meghívást a legközelebbi közgyűlésen előterjeszti.

* **A cipész kiállítás.** A kiállítási pavillon külső munkáitait holnap bevezetik és a belső díszítésekhez kezdenek. A kiállításra eddig 233 cipész jelentkezett. Az ipartestületi elnök és titkár e hét végén érkeznek haza meghívó körutjokból.

* **A téglási vadászterület bérbeadása.** Téglás község előjárósága tudatja az érdeklődőkkel, hogy vadászati jogát a

hónap 26-án délelőtt 9 órakor a téglási községében nyilvános árverésen fogják a legtöbbet ígérők bérbeadni. A vadászati jogra vonatkozólag felvilágosítással szívesen szolgál Téglás község előjárósága.

* **Elhunyt fiatal leány.** Raics Lajost és nejét súlyos csapás érte: leányuk, Erzsike, hosszas szenvedés után meghalt. A család a gyászestéről a következő jelentést adta ki: Nagymgyeri Raics Lajos és neje született Forster Karolina, ugy saját, mint gyermekeik. Karola, Lajos, Károly, Ferenc, Pál, valamint sógora Polster Adolf és gyermekei Erna és Alfréd, ugyszintén az összes rokonság nevében, mély fájdalommal jelentik forrón szeretett leányuknak, illetve testvéreinek Erzsikének folyó hó 20-án, déli 12 órakor, életének 26-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk hült tetemei folyó hó 22-én, szerdán, délután 5 órakor fognak az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a Simonffy utca 41. sz. háznál tartandó gyászima után a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Debrecen, 1903. évi július hó 20-án. Aldás és béke drága poraira!

* **A szegény beteg gyermek fürdő költségei.** A szerencsétlen nyomorék Szana Róza fürdőköltéséhez ujabban Senki Péter 2 korona adománnyal járult. Korábbi kimutatásunk szerint 35 kor., így mostanig összesen 37 korona gyűlt be hozzánk a 9 éves beteg gyermek fürdőköltésére. Kérjük t. olvasóinkat, a ki segíteni akar a szerencsétlen kis leányon küldje be kegyes adományát 3 nap alatt, mert itt igazán kétszer ad, ki gyorsan ad. A gyűjtést szombaton délben lezárjuk, kívánatos, hogy addig a jószívűek emlékezzenek meg a kis szenvedőről, a kinek végső reménye az, hogy a gyógyító fürdőt használhassa.

* **Halálozások.** Tegnap a következő halálozások voltak városunkban: Bakócy Julianna ev. ref. 5 éves, Sternberg Mór izr. 38 éves, Papp Mária ev. ref. 4 hónapos, Raics Erzsébet ág. ev. 26 éves, Klein Sándor izr. 6 hónapos, Pásti Ferenc ev. ref. 43 éves és Tóth Gyula ev. ref. 8 hónapos.

* **Nyári betörők.** A nyaralni ment családok lakásait a betörők ugyancsak gyakran kifosztják. Tegnap is kifosztották Gyémánt Salamon lakását. Gyémánt véletlenül hazajött birtokáról, hol családjával nyaral, mikor lakását kifosztva lelte. azonnal a rendőrségre ment. A rendőrség megindította a nyomozást és az ellopott holmit meg is találták. Dobos biztos a tetteseket is kinyomozta Rakovics Zs. és Schatz Emil csavargók személyében. — Rakovicsot elcsípték, de társa megugrott. Rakovicsnak különben a törvényszéknél ép most kell lépni 14 napot lopásért. — Schatz kézrekerítését a főkapitány Dobos biztosra bízta, ki tegnap hajnal Szatmárra utazott. Schatzot el is fogta, de nem ott, hanem Nagykárolyban. Tegnap este érkezett vissza Dobos a jó madárral, ki bevallotta, hogy a Gyémánt féle betörést Rakovicssal együtt követték el. A lopott holmit eladták és az árát a Korona vendéglő kuglizójában verték el. Schatz vállatása közben Dobos biztos azt is kiderítette, hogy az e hónap 17-én este elkövetett betörést is Schatz követte el. Ugyanis az említett időben alkuleszal behatolt dr. Veisz József ügyvéd Arany János-utca 2. sz. alatti lakásába, honnan

egy nadrágot és egy ezüst gyertyatartót ellopott. A gyertyatartót Katz Benjámín perces vette meg, ki azt tegnap későn este beszolgáltatotta a rendőrségre, mivel a lopásnak nesztét vette és az orgazdaság gyanújába esni nem akart. A két betörőt most a rendőrség börtönében őrzik, — honnan az ügyészséghez szállítják őket.

* **A mulatás vége.** A Kandel féle korezmában mulatott Boros György kupec. Nagyban járta az ivás, cigányokat hozatott s vígan táncolt a zeneszó mellett. Táncközbe melege lett és kabátját egy székre dobta. Mikor a kabátot ismét felvette, abból 240 koronát tartalmazó tárcája hiányzott. A kárvallott kupec jelentést tett a rendőrségen.

* **Kenyérszobrász.** Négy évvel ezelőtt nagy érdeklődést keltett Tuzár Ágoston kenyérből készült szobrácskáival, virágaival. Tuzár fegyenc volt, ott tanulta meg e mesterséget és oly művészi tőkélyre vitte azt, hogy az igazságügyminiszter rendeletéből a váci fegyházból elbocsátották, de köteleznie kellett magát arra, hogy művészi kivitelű dolgaival beutazza az országot és míg a rászabott 5 év le nem telik, addig minden jelentkezőt tartozik ingyen megtanítani arra, hogy hogyan lehet kenyérből például mellszobrot készíteni. Tuzár 4 év óta nem csak hazánkat, de egész Európát beutazta és mindenütt megcsodálták ügyes dolgait. A rászabott 5 év most telik le. Tuzár — mivel itt kezdte meg körutját — itt is akarja befejezni. Ma nyitja meg kiállítását a dohánytűzsdé mellett, a régi Blattner féle üzlethelyiségben. A kiállítás reggel 10 órától este 10-ig van nyitva. Belépti díj 20 fillér, katonáknak és gyermekeknek 10 fillér.

* **Eltűnt tanulók.** Két helyről is kaptunk értesítést eltűnt tanulókról. Gödöllőről eltűnt Komlódi Sándor, Budapestről pedig Huber János tanulók. — Ezeken kívül Debrecenből is eltűnt egy ifjú: Veress Jenő, ki szüleinél lakott, honnan két nappal ezelőtt eltűnt. A három ifjut körözik.

Ócska ruha és más tárgyak eladatnak e hó 22-én szerdán délelőtt 8 órakor a tanítói árvaházban.

x **Tollkőnyű nyári kalapok.** Valód angol kőnyű 1 fnt 20 krtól teljebb ugy szintén a legfinomabb Grand Prix éremmel kitüntettek Borsalira s a többi legelőkelőbb gyártmányu szalma és posztó kalapok a legnagyobb választékban Fekete Jakab kalapáruházában.

x **Egy ügyes, jobb családból való fiu tanulónak felvétetik Fekete Jakab férfi divat üzletébe.**

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Karoly zenekara játszik.

TÁVIRATOK.

Igazolt képviselők.

Budapest, jul. 21. A képviselőház igazoló állandó bizottsága ma délelőtt Szent-Iványi Árpád elnöke alatt ülést tartott, amelyen Belitska Béni előadó referálásával Khuen Héderváry Károly gróf temesvári és Vojnits István báró ujjverbaszi képviselők megválasztását, miután mindkét megbízó levelet rendben találta, Khuen Héderváry Károly gróftól és Vojnits István bárót a 30 nap fenntartásával igazolta.

Katonai összeesküvés Lisszabonban.

Lisszabon, jul. 21. A lisszaboni 5-ik gyalogezred tisztjeit a királyi család ellen tervezett összeesküvésért elfogták.

Az aninai bérharc.

Anina, jul. 21. Molsidlovsky főszolgabíró ma táviratilag értesítette Eisner temesvári iparfelügyelőt, hogy a strájkolók száma már meghaladja az 1800-at. Az iparfelügyelő a kereskedelmi minisztériumtól kiküldöttet kért.

Gabona tőzsde.

Budapest, július 21. Buzakinálát mérsékelt vételkedv gyöngö. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba 5, közben 7 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek bányadtak, rozs 5 fillérrel olcsóbb idő esős.

Buza októberre	7.14—15
„ novembere	0.00—00
Rosz október	6.14—15
„ októberre	5.28—29
Zab októberre	6.36—40
„ novembere	6.35—36
Tengeri 1904. májusra	6.35—36
Tengeri júliusra	5.12—13
Repece	11.35—40

Regénycsarnok.

A tejtetvé.

Első rész.

(Folytatás.)

— De igen, — suttogetta halkan, leborgasztott fővel, — csakhogy vissza akarok menni Vitalinehoz, a kis Vitalihoz, a kis falusi házba. En ott jobban érzem magamat, mint it.

— Elég, — fortyant fel az apja parancsoló hangon — vessék fel a szobájába, Majd ha holnap megmosakodott és tiszta ruhát váltott másképp fog gondolkodni . . .

Hiábavaló fáradság! Az új ruha, a mit Gabriella asszony nagy szeretettel készített számára, egy cseppet sem változtatott Salvinien makacs ellenszenvén egyszerűen feszélyezte őt az új ruha és még jobban visszasíratta a beliefontaine nehéz csizmát, kényelmes zubonyt, meg a korlátlan szabadságot.

A Malpertius-kastély sötét folyosója és fuladt szobái megfagyasztották szívében az életkedvet. Nagypapa gunyos, előkelő modora, apja, parancsoló hangja megfélemlítették, sőt még edes anyja becézgetése se tudta megszedíteni.

A gyermek elkomorodik betegeg közelében; az örökösen nyugágyán fekvő és szobájába zárkózó Louëssart asszony bátyadt mozdulatai valami leirhatatlan kellemetlen érzéssel töltötték el gyermek-szívét.

Ha mellette ült, szólanul bámult maga elé és minden pillanatban sóvárogva tekintett a nyitott ablak felé, melynek keretében a kék égbolt meg a zöldelő rónaság tündöklött be.

A komor kastélyban szórakozottan járt-kelt; gondolatban egyre az „ördög-torkolat“ ösvényein barangolt; viszontlátta a kis rózsaindás házikót és Vitaline oldala mellé képzelte magát, a mint együtt ballagnak a futeau iskolába vezető dűlőn, a melyen most Vitaline egyedül sétálgat . . .

(Fol y. köv.)

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagy-
templomnál, ajánlja a t. szülők és nemes
tanuló ifjúság szíves figyelmébe a nagy
szünetidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölesönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a
kölesönkönyvtárjegyzék. —

Magyar királyi államvasutak
21502—1903 szám.

I.

x.) Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

(Hasáb tűzifa szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak szegedi
üzletvezetősége az 1903. évben vonalán
szükségelt 10000 m³ hasábos tűzifa szállít-
ását biztosítani óhajtván, ezen tűzifa
szállítása iránt ezennel nyilvános pályá-
zatot hirdet.

A fenti tűzifa ajánlattételéhez szük-
séges pályázati feltételek az összes keres-
kedelmi és iparkamaráknál megtekinthe-
tők, míg a 122291—96 sz. általános és a
tűzifára vonatkozó 65465—92 számú kü-
lönleges szállítási feltételek csakis kész-
pénz fizetés mellett a magy. kir. állam-
vasutak központi nyomtatványtáránál
(Budapest, Andrássy-ut 73—75. szám)
szerezhetők be, még pedig előbbiek 50
utóbbiak 30 fillérért.

A szállítás a fennebb jelzett általá-
nos és különleges szállítási feltételek,
nemkülönböztetve az alulírott üzletvezetőség
által egyidejűleg kibocsátott pályázati
feltételek alapján eszközözendő, mely fel-
tételek alulírott üzletvezetőség anyag és
lettár beszerzési (I. d.) osztályánál díjta-
lanul megszerezhetők, minden más üzlet-
vezetőségnél és igazgatóságunknál pedig
naponta a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők.

A tűzifa szállítása 1903. év szept.
hótól december hó 25. ig egyenlő havi
részletekben eszközözendő.

Az ívenként 1 koronás magyar ok-
mány bélyeggel ellátott ajánlatok ezen
külcimmal: Ajánlat tűzifa szállítására
21502—903 számhoz 1903. évi augusztus
hó 18-án déli 12 óráig a magyar kir.
államvasutak szegedi üzletvezetőségének
általános osztályánál nyújtandók be,
vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott
mennyiség értékének 5 százaléka kész-
pénzben vagy állami letételekre alkalmas
értékpapirokban 1903. évi augusztus hó
17-én déli 12 óráig a szegedi üzletveze-
tőség gyűjtő pénztáránál leteendő, eset-
leg posta útján beküldendő.

Szeged, 1903. évi július hóban.

A magyar királyi államvasutak
szegedi üzletvezetősége.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Horváth András

szoba- és templom-festő.
Debrecen, Piacz-utca 21. sz. alatt.
(A Tisza-palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobafestése-
ket, tapetirozásokat, templomok
festését, oltárok és szószékek ara-
nyozását művészies kivitelben

Az Alföldi takarékpénztár Debrecenben

kedvező feltételek és gyors elintézés mellett tör-
lesztési jelzalog kölcsönöket ad 15—20 évi annui-
tásokra. Már fenálló jelzalog kölcsönöknek cseké-
lyebb kamatlábu törlesztéses kölcsönökre átvál-
toztatását (conversiót) készséggel közvetít.

Az igazgatóság.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAF.

Debreczen — Vásártér.

A nagyhőség miatt mindennap
7 órakor kezdődik a műsor!

Mai műsor:

1. Birokverseny, nő és férfi közt.
2. Ur és urnő.
3. A becsapódott esavargó.
4. Dráma a tenger fenekén.
5. Átalakuló művész, jobb mint Fregoli.
6. „Vilmos főherceg” páncélos hajó viharban.
7. Delejes kard, mese a középkorból 7 képben.
8. Hagenbeck Károly szlatkerti 16 mutatványa legújabb idomításokból 250 m. hosszú szenzációs.
9. Alaguti jelenet (beszélő gép.)
10. A kutya és a bohóc.
11. A kis falánk.
12. Jön az ezredes.

A n. é. közönség szíves pártfo-
gását kéri:

Narten György.

Csak is Selle és Kary-féle

FREDINT

Kérjünk.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb cipőhöz. Sárga és fe-
kete. Különösen ajánlatik Boxcalf-, Os-
caria-, Chevreaux- és Lack-cipőkhöz.

Bécs, XII/1.

IGLÓFÜRED

**KLIMATIKUS GYÓGYHELY
ÉS GYÓGYFÜRDŐ**

SZEPESMEGYÉBEN, IGLÓ VÁROS
HATÁRÁBAN, 580 m., a TENGER
SZINE FÖLÖTT,

ÉVAD, MÁJUS 5-től OKTÓBER -ig.

**Nyáralóhely,
Melegfürdők,**

Fenyő- és kádfürdők.

NAPI SZOBAÁRAK 1 K.-tól 6 K.-ig.
HETI SZOBAÁRAK 7 K.-tól 36 K.-ig.

A SZOBAÁRBA EGY TELJESEN FELSZE-
RELT ÁGY AGYNEMŰVEL ÉRTENDŐ.

PENZIO

CÉLSZERŰEN BERENDEZETT HIDEGVÍZGYÓGYINTÉZET.

VASUTI ÁLLOMÁS IGLÓ (Kassa-Oderbergi vasút.) BÉRKOCSI-
ÉS TÁRSASKOCSI ÖSSZEKÖTTETES. POSTA- és TAVIRDAÁLLO-
MÁS HELYBEN.

Felvilágosítással szolgál a fürdőgondnokság Iglófüreden.

2747. tkv.
1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. tszék, mint tkvi-hatóság közhírré teszi, hogy a debreceni első takarékpénztár végrehajthatónak ifj. Pájer József ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreceni kir. tszék a debreceni kir. járásbíróság területén levő a debreceni 4051 sztyben A+ 4027 hrsz. alatt felvett sesta kerti szőlőre 2108 kor. megállapított kiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az 1903. évi augusztus hó 7 napjának d. u. 3 óráját e kir. tszék árverési termébe kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfogadtni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnék átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál és Debrecen sz. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debrecen 1903. június hó 14-én.

Hegedüs,

kir. tszéki bíró.

Nagy katonazenekari hangverseny.

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a

helybeli pályaudvaron, a város felőli teraszon
ma szerdán este 8 órakor

elsőrendű cigány-zene

nagy hangversenyt
rendez.

Kitünő konyha, tisztán kezelt fajborok; jó kiszolgálásról gondoskodva lesz.

Kiváló tisztelettel

Ottó Sándor

vasuti vendéglős.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúviz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom esuznál.

Kapható:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: **Brassó.**

A külföldi Sellers, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tisztán, telényi borral, tejjel összeöntve iható.

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.